

Naturcenter Fosdalen i Han Herred

”Årsberetning og virksomhedsplan 2002”

(Nummer 4)

INDHOLD:

1. Vigtige data vedrørende Naturcenter Fosdalen	side 1
2. Indledning	side 1
3. Bestyrelsens arbejde	side 2
4. Naturcentrets økonomi	side 2
5. Byggeri/bygninger	side 2
6. Eksternt samarbejde	side 2
7. Efteruddannelse	side 3
8. Folder, hjemmeside og EDB- program mm.	side 3
9. Materialer til skoler	side 4
10. Naturcentrets arrangementer	side 4
11. Antal arrangementer	side 5
12. Naturskoletilbud	side 5
13. Naturcentrets pressedækning	side 5
14. Indre- og ydre faciliteter	side 6
15. Fremtidsplaner	side 6
16. Bestilling af ophold	side 6
17. Afslutning	side 6

1. Vigtige data vedrørende Naturcenter Fosdalen

Adresse: Naturcenter Fosdalen, Fosdalvej 69, 9460 Brovst

Telefon: 98 23 50 44

Fax: 98 23 50 90

Hjemmeside: www.naturcenterfosdalen.dk

E-mail: mail@naturcenterfosdalen.dk

Naturcenterleder og naturvejleder: Svend Møller Nielsen

Naturcenter Fosdalen drives i samarbejde mellem Skov- og Naturstyrelsen ved Hanherred

Statsskovdistrikt og Brovst Kommune.

Bestyrelsen for Naturcenter Fosdalen: Tre medlemmer fra Brovst byråd og statsskovrideren fra Hanherred Statsskovdistrikt.

Formand for bestyrelsen: Ragnild Poulsen.

2. Indledning

Denne beretning, nummer 4, dækker perioden 1. januar 2002 til 31. december 2002. Som forrige beretning følger den kalenderåret, og det vil beretning/virksomhedsplan fra Naturcenter Fosdalen gøre for fremtiden.

Beretningen for 2002 er lavet i en meget skrabet udgave i forhold til tidligere beretninger. Forrige beretning var speciel ved at være fyldt med en masse fotos (75) blandt andet af byggeriet og indvielsen. Denne beretning opfatter jeg selv som et minde over den lange vej inden færdiggørelsen af byggeriet/naturcentret og mindet om en meget festlig indvielse af stedet – en slags bog over Naturcenter Fosdalens tilblivelse.

3. Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen for den selvejende institution Naturcenter Fosdalen består af 4 medlemmer, 3 fra byrådet og 1 fra Skov- og Naturstyrelsen. Fra den 1. januar 2002 er det fra byrådet Kim Bennike, Mogens Richter Pedersen, Ragnhild Poulsen og fra Hanherred Statsskovdistrikt Hans Borglykke. Ragnhild Poulsen er formand for naturcentret.

Der har i den forgangne periode, 1. januar 2002 til 31. december 2002, været afholdt 4 bestyrelsesmøder (27.2, 15.5, 16.9 og 11.12). Desuden et møde den 17.6 med bestyrelsen for Han Herreds Naturcenter.

4. Naturcentrets økonomi

Naturcenter Fosdalen er budgetmæssigt tilknyttet Skole- og kulturforvaltningen.

5. Byggeri/bygninger

Byggeriet kort fortalt.

Licitation 12. september 2000, rejsegilde 8. december 2000 og indviet 12. august 2001. Se eventuelt naturcentrets hjemmeside eller Beretning fra 2001. Jeg har stadig nogle få eksemplarer af beretningen tilbage.

Naturcenterlederens bolig

I 2002 er der ikke sket noget med privatboligen, men det varer ikke længe, inden der vil blive brug for reparationer udvendigt på stuehuset.

Naturcentret

Værelsesfløjen. Alle giver udtryk for at værelserne og toiletforholdene er gode. Så det må konkluderes, at værelsesfløjen fungerer som ønskeligt. I gangen er der ophængt opslagstavler, der bruges til praktiske oplysninger, aktuelle naturoplysninger og til udstillinger.

Mellem værelsesfløjen og den nyopførte bygning fik vi den meget ønskede mellembygning med entre og garderobe. Det fungerer virkelig godt og giver "luft" i huset.

Den nye bygning. Specielt er naturskolelokalet blevet fremhævet for at være dejlig lyst, venligt, indbydende og spændende. I perioden er der blandt andet kommet flere udstoppede fugle, dekorativt hængende ned fra loftet.

Udstillingen

Jeg har deltaget i et par møder om udstillingen (26.3 og 13.5). De delelementer, som skulle været lavet om i årets løb, samt de ting, der manglede ifølge kontrakten med udstillingsfirmaet, er ikke blevet lavet som aftalt. Dette problem håbes løst i 2003.

I 2002 er der blevet lavet automatisk åbning og lukning af døren til udstillingen samt automatisk styring af lyset i udstillingsrummet. Udstillingsrummet fik i august opsat nogle ekstra spots og skinner, og der er derfor blevet flere muligheder for at lave udstillinger inden for emner, der har med centrets virke at gøre.

I udstillingsrummet har der fra den 27. august og året ud været en akvareludstilling. Det var Hanherred Statsskovdistrikt og Naturcenter Fosdalen, der indbød til møde om "Tilbage til turismens rødder" (Seaside projektet) (kystturismens fortid, nutid og fremtid) og fernisering på udstilling af akvareller om "Vestkystens natur- og kulturmiljøer". Der var et meget stort fremmøde til arrangementet, hvor forfatteren til bogen "Tilbage til turismens rødder" etnolog Kirsten Monrad Hansen og projektleder Anna Studsholt fortalte om projektet. De udstillede akvareller var af Anna Studsholt (fra bogen) og tidligere klitplantør Preben Skibsted.

6. Eksternt samarbejde

Naturcenter Fosdalen samarbejder med Han Herred Naturcenter, Vejlerne (Aage V. Jensens Fonde), og Nordjyllands Amt i "Arbejdsgruppen for natur- og kulturformidling i Han Herred". Der afholdes normalt 3-4 møder om året. I 2002 er der kun blevet afholdt 2 møder (12.2 og 19.3) plus et arbejdsmøde (9.4) mellem lederne fra de tre centre. På møderne informerer vi hinanden om

igangværende aktiviteter og kommende aktiviteter. I øjeblikket kører møderne/samarbejdet på lavt blus, og i det nye år skal samarbejdsaftalerne tages op til fornyet overvejelse.

Naturcenter Fosdalen er medlem af Naturvejlederforeningen i Danmark.

Naturcenterlederen indgår i et samarbejde med de andre naturvejledere i Nordjylland. I løbet af året har der været afholdt 2 møder/videreuddannelsesdage, hvor jeg kun har deltaget i det ene. Den 17.4 –19.4 deltog jeg i naturvejledernes årsmøde på Livø.

Den 20.3 blev der afholdt Naturskoledag på Naturcenter Fosdalen, som det ene af to steder i Danmark. Den nationale naturskoledag holdes øst og vest for Storebælt. Der var mødt godt 20 naturskolefolk op fra hovedsagelig Jylland. Naturskoledagen blev afholdt for 3. gang, og det er planen at naturskolefolk vil fortsætte med at mødes årligt forskellige steder i landet.

7. Efteruddannelse

I 2002 har jeg deltaget på to korte kurser og enkelte temadage.

Der kan nævnes et 3 dages Insektkursus den 12.8 –14.8 på Langeland.

I Folkeuniversitetsregi har jeg deltaget i et kursus om Fossilførende strandsten (5 aftener) i Aalborg med efterfølgende weekendkursus i Strandsten (31.5-2.6)

Efteruddannelse er stadig noget, som jeg anser for at være utrolig vigtigt for både min og naturcentrets videre udvikling. Jeg besøger som tidligere nævnt jævnligt Amtscentret for Undervisning i Aalborg.

Naturvejlederne i Nordjylland har et netværk, hvor vi normalt mødes 2 gange om året til kollegial snak og faglig input.

Den 5.3 var jeg til en temadag på amtet om ”Kvælstof”.

Den 6.11 deltog jeg i et seminar på Amtsgården om ”Lille Vildmose- en Nordjysk Naturpark”

8. Folder, hjemmeside og EDB- program mv.

Folder

I november 2001 blev folderen om Naturcenter Fosdalen færdig. Der er trykt et oplag på 6.000 stk. I løbet af 2003 bliver det nok nødvendigt at lave et nyt oplag eller lave en revideret udgave.

Folderen er også i 2002 sendt til forskellige institutioner, skoler, virksomheder, foreninger osv.. Den 13. november 2001 kom folderen på hjemmesiden, og kort tid efter blev det muligt at downloade folderen fra nettet, og det sparer lidt på udsendelsen af foldere.

Hjemmeside

Den 26. september 2000 var, som tidligere nævnt, en meget stor dag for naturcentret, da kom Naturcenter Fosdalen på Internettet med egen hjemmeside. Hjemmesiden er blevet utrolig godt modtaget. Den er blevet rost for at være meget flot, overskuelig, hurtig og nem at finde rundt i. Hjemmesiden forsøges hele tiden ajourført, så den kan virke spændende og indbydende. I 2002 har hjemmesiden været besøgt godt 2100 gange. Det kan oplyses at ”Årsberetning og virksomhedsplan 2001” har man kunnet downloade fra hjemmesiden.

EDB- programmet NatFos

NatFos kom på markedet den 27. november 2000. I 2001 er der blevet lavet en ny revideret version af NatFos, kaldet NatFos Version 2. I alt er der i 2002 udleveret omkring 90 eksemplarer af cdén. Den har fungeret fantastisk godt som reklame for stedet, og ligeledes er den blevet rost for at give et godt indtryk af stedet og omgivelserne. Modtagere af programmet har fortalt, at de virkelig bruger de forskellige oplysninger, der findes på NatFos, både de praktiske oplysninger og de rent faglige. Indholdet er stadig delt op i de samme 6 emner omhandlende Naturcenter Fosdalen, Fosdalen og Lien, Landskaber i Han Hæred, Dyr, Planter og svampe og Seværdigheder mm. NatFos er udviklet til brug i forbindelse med planlægning eller efterbehandling af et besøg på Naturcenter Fosdalen.

Fugle i Brovst - og nærmeste omegn

Fuglebogen blev udgivet 20. august 1999. Den er solgt i over 350 eksemplarer. I 2002 har der ikke været noget salg af bogen. Naturcentret har stadig et lille lager af bogen, så den kan fortsat købes. Bogen bruges, som tidligere både som reklame og som gave i mange forskellige sammenhænge. I forbindelse med fuglekurset på naturcentret i efteråret 2002 er bogen udleveret til kursisterne.

Diasserier

Naturcentret er løbende i gang med at opbygge en diassamling om Han Herred, både til foredragsvirksomhed og til undervisning på naturskolen. Flere af billederne er brugt til udsmykning i f.eks. spiserummet. Billederne er også blevet brugt i andre sammenhænge for eksempel i turistkataloger blandt andet i ”Turistguide 2002 Brovst Kommune”, hvor naturcentret både har leveret tekst og billeder, ”Jammerbugten 2002”, ”HAN HERRED- Landet mellem hav og Fjord” og ”Ved hav og fjord. Fjerritslev-Løgstør guide 2002”.

Attrup Camping har også fået lov til at bruge nogle af naturcentrets billeder på deres hjemmeside.

9. Materialer til skolerne

I 2002 er der sendt meget lidt undervisningsmateriale til skolerne. Hvor meget materiale der i fremtiden vil blive tilsendt skolerne er uvist, men det bliver nok i meget begrænset omfang. Skolerne skal komme på naturcentret.

I 2002 har der ikke været afholdt kurser for lærerne i kommunen. I fremtiden håber jeg, det igen bliver muligt at arrangere forskellige lærerkurser for Brovst- og Fjerritslev kommunes skoler.

10. Naturcentrets arrangementer

Naturcentrets arrangementer/naturvejleder bliver benyttet af et stort antal forskellige grupper og foreninger.

Fra 2002 kan nævnes børnehave, skole- og familiecenter, produktionsskole, antenneforening, taleinstitut, Sund by, Inner Weel, Caller Society Denmark, opholdssted, onsdagsklub, landsbycenter, BUPL, menighedsråd, Kommune-data, Nordjyllands Amts Teknik og Miljø udvalg, Team Support, Fodslaw, Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Naturfredningsforening, Råd og Dåd, seniorklub, ældre sagen, Mølleparkcentret, sprogskole, naturvejledere, universitetsstuderende og skoler.

Amtets naturture. I 2002 har jeg haft 5 ture med i amtets folder med følgende titler: Fosdalen-løvspring, Fosdalen- morgentur, Cykeltur fra Naturcenter Fosdalen til Svinklovene, Langdalen og Langdal Plantage, Fosdalen i efterårspragt. Det er et næsten udelukkende voksne, der deltager i ovennævnte naturture. Alle ture er gennemført med tilfredsstillende deltagerantal. Flere af turene er gentagelser fra tidligere år.

I 2003 er der planlagt 6 ture til amtets folder.

I 2002 blev de planlagte kurser med Amtsentret ikke til noget, på grund af for få tilmeldte. I efteråret 2003 er det planen igen at forsøge at arrangere et måske to kurser i samarbejde med Amtsentret.

I perioden 5. –7. august afholdt Naturcentret i samarbejde med Folkeuniversitetet et kursus med titlen ”Botanik i Han Herred”. Underviser var biolog og geolog Palle Gravesen, København. Kurset var en stor succes og til august 2003 laves der et 3 dages kursus om Strandsten med samme instruktør. Naturcentret har fået et godt samarbejde med vedkommende, og det samarbejde vil blive udbygget i fremtiden.

Den 21.4 blev der afholdt en offentlig arrangeret tur ”Hvad finder jeg på stranden” ligeledes med Palle Gravesen og undertegnede. Arrangementet var lavet i samarbejde med Turistkontoret. Det var en tur for alle, der gerne ville vide noget om strandens sten, dyr og planter. Et arrangement der godt kan tåle en gentagelse.

Svampedag den 29.9 i samarbejde med Foreningen til Svampekundskabens Fremme. Her mødte der mellem 80 og 90 personer op. I 2003 bliver der også arrangeret en svampedag eller et kursus.

Svampedag den 19.9. Et tilbud til Brovst kommunes lærere om ”En svampeeftermiddag for din egen fornøjelses skyld i selskab med gode kolleger”. Her var tilslutningen ikke så stor, men tilmeldingsfristen var også meget kort.

Fuglekursus på 40 timer. ”Det rene pip –lær fuglene at kende”. 10 aftener på naturcentret plus ekskursioner til gode fuglelokaliteter. Dette kursus havde 9 deltager, og må betegnes som en stor succes. Kurset forsøges gentaget i foråret 2003.

11. Antal arrangementer

Fra 1. januar 2002 til 31. december 2002 er der blevet afholdt **130 arrangementer med 3584 deltagere**, 1629 børn og 1955 voksne. I 2002 har naturcentret haft 34 hold med i alt 52 overnatninger. Over halvdelen af de overnattende hold har kun en enkelt overnatning. Det håber jeg vil ændre sig fremover til mindst 2 nætter. I weekenden har de fleste hold også kun en enkelt overnatning.

I perioden – fra 1. august 1997 til 31. juli 1999 – har der været afholdt 151 ture/arrangementer med i alt ca. 3900 deltagere.

Antal arrangementer i 1998: 79 med 2085 deltagere, 815 børn og 2085 voksne.

Antal arrangementer i 1999: 122 med 3204 deltagere, 2236 børn og 968 voksne.

Antal arrangementer i 2000: 115 med 3309 deltagere, 1839 børn og 1470 voksne.

Antal arrangementer i 2001: 133 med 4206 deltagere, 1744 børn og 2463 voksne.

12. Naturskoletilbud

- oplevelsesture
- Fugleture
- svampeture
- nat-natur-ture
- skovens lavere dyreliv
- planternes verden
- vinterskoven
- kyst og strandtur
- hvordan klarer planter og dyr vinteren
- dansk i naturen
- hedens økologi
- ferskvandets dyreliv
- skovens træer og buske
- løvspring
- nu falmer skoven
- dyrespor

Der er ikke lavet ret meget om på emner/naturskoletilbudene siden starten, men med den nye mulighed for undervisning/efterbehandling i naturskolelokalet, vil der selvfølgelig blive udarbejdet nyt materiale og noget andet revideret.

I de kommende år vil der også komme tilbud på kurser på naturcentret enten afholdt af naturcentret selv og/eller med instruktører udefra.

13. Naturcentrets pressedækning

Aviser og ”tidsskrifter”

I perioden fra sidste beretning har Naturcenter Fosdalen været nævnt i aviserne flere gange. Indtil nu har naturcentret kun fået positiv omtale, og det håber jeg fortsætter. Naturcentret har efter min vurdering fået et meget godt ry, som vi må gøre alt for at fastholde og videreudbygge.

Radio

I den sidste periode har jeg ikke været i radioen.

TV- Nord

I perioden har naturcentret ikke været i TV-Nord.

14. Indre- og ydre faciliteter

De indre faciliteter er færdige, og generelt er det blevet virkelig godt. Lokalerne er også blevet indrettet tilfredsstillende både med hensyn til udstyr og inventar.

De ydre faciliteter - centrets udearealer - er der ligeledes sket meget med, og det er ligeledes blevet godt.

15. Fremtidsplaner

Det vigtigste punkt er klart at få rigtig gang i udlejningen af naturcentrets faciliteter, så vi kan blive kendt som et virkeligt godt lejrskolested/kursussted over det ganske land. Interessen for stedet er tilstede, men der gives fra flere steder udtryk for, at der mangler penge til ekskursioner og lejrskoleophold.

Selv om centret er godt i gang, er der stadig mange ønsker til stedet både inde og ude. Her kan nævnes cykler, shelters, brændeskur, naturlegeplads, overdækket bålplads, flytning af fårehegn, plantning af træer og buske, anlæggelse af vandhul, lys på parkeringspladsen og indretningen af ”fårehuset”. I 2003 er det meningen, at jeg vil lave et lille værksted i fyrrummet (fårehuset).

16. Bestilling af ophold

Bestilling af et ophold på Naturcenter Fosdalen foregår ved telefonisk eller skriftlig henvendelse. De kan dog også sende en mail, som jeg så kan svare på. Forespørgsler kan også sendes på naturcentrets hjemmeside. Jeg har til at begynde med valgt, at man ikke kan booke over nettet, da jeg vil snakke med alle, der vil besøge stedet. Jeg tror, at mange eventuelle problemer kan løses inden ankomst ved at gøre det på denne måde. I praksis viser det sig, at næsten alle ringer og hører om mulighederne for at benytte stedet.

17. Afslutning

Det er meget glædeligt, at kommunen og Skov- og Naturstyrelsen har fået et nyt attraktivt tilbud både til kommunens egne borgere og til gæster. Naturcentret er virkelig blevet godt og spændende indrettet.

Siden indvielsen den 12.8. 2001 og til 31.12. 2002 har interessen og besøg/ophold på naturcentret været tilfredsstillende. Det bliver spændende at se, hvor stort efterspørgslen efter besøg/overnatning på naturcentret bliver i 2003. Alle gæster på naturcentret (både endagsgæster og overnattende) har givet udtryk for, at det er et godt og dejligt sted. Mange giver udtryk for, at de meget gerne vil komme igen.

Til sidst vil jeg sige tak til alle for et godt samarbejde i 2002.

Med håb om et fortsat godt og udbytterigt samarbejde i fremtiden.

Svend Møller Nielsen
Naturcenter Fosdalen
19. februar 2003